

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jarmily Halgašovej a Jaroslava Karahutu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov

(ČPT 840)

V súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov predkladám nasledujúci pozmeňujúci a doplňujúci návrh k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov:

1. V čl. I sa pred bod 1 vkladá nový bod 1, ktorý znie:

„1. V § 2 sa vypúšťa písmeno a).

Doterajšie písmená b) až f) sa označujú ako písmená a) až e).

Poznámka pod čiarou k odkazu 1aca sa vypúšťa.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

Vypúšťa sa z § 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách písm. a), ktoré definuje pojem potravina. Pojem potravina je definovaný na úrovni Európskej únie v čl. 2 nariadenia (EÚ) č. 178/2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín pozitívne (čo potravinou je) a negatívne (čo potravinou nie je). Táto definícia je priamo aplikovateľná vo vnútroštátnom práve a má tiež prednosť pred vnútroštátnym právom. Je preto nepotrebné a nežiaduce, aby vnútroštátne právo duplicitne (formálne odlišne) definovalo pojem potravina. Obdobne nemajú pojem potravina definovaný v iných národných právnych úpravách členských štátov Európskej únie, napr. v Českej republike. Zároveň je v § 1 ods. 1 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v písm. a) vo vzťahu k pojmu potravina existujúci odkaz v poznámke pod čiarou 1aaa), ktorý odkazuje na pojem potravina v čl. 2 nariadenia (EÚ) č. 178/2002.

2. V čl. I sa za bod 2 vkladá nový bod 3, ktorý znie:

„3. V § 3 ods. 2 sa vypúšťajú písmená b) a c).

Doterajšie písmená d) až n) sa označujú ako písmená b) až l).

Poznámka pod čiarou k odkazu 1b sa vypúšťa.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

Splnomocnenie Ministerstva zdravotníctva SR na vydanie všeobecne záväzného predpisu, ktorým sa upravujú požiadavky na epidemiologicky rizikové činnosti výroby potravín bolo doplnené do zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách jeho rozsiahlou novelizáciou zákonom č. 349/2011 Z. z. s účinnosťou od 1. novembra 2011. Do dnešného dňa vykonávací predpis Ministerstvom zdravotníctva SR vydaný nebol.

Z § 3 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. sa vypúšťa aj splnomocňovacie ustanovenie Ministerstva zdravotníctva SR na vydanie všeobecne záväzného predpisu na požiadavky na nové potraviny. Týmto vykonávacím predpisom je Výnos Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 15. marca 2004 č. 608/1/2004-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca požiadavky na potraviny nového typu. Vypustením tohto splnomocňovacieho ustanovenia uvedený výnos stratí svoju platnosť. S ohľadom právo EÚ v oblasti nových potravín však už splnomocnenie na vydanie takéhoto podzákonného právneho predpisu nemá opodstatnenie, pretože by nad rámec práva EÚ sprísňoval podmienky na národnej úrovni (gold-plating), čo nie je žiadúce. V potravinovom práve EÚ bol navyše vytvorený vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2017/2470 z 20. decembra 2017, ktorým sa zriaďuje únijský zoznam nových potravín v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2283 o nových potravinách Zoznam nových potravín EÚ, v ktorom sú obsiahnuté aj jednotlivé podmienky, za ktorých možno novú potravinu uvádzať na trh a dopĺňujúce špecifické požiadavky na jej označovanie, ktorý je priamo aplikovateľný na národnej úrovni a má prednosť pred vnútroštátnym právom.

S ohľadom na snahu zjednodušovať podnikateľské prostredie v SR, preto je vhodné obe splnomocňovacie ustanovenia vypustiť zo zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, keďže zavádzať nové regulácie na vnútroštátnej úrovni nie je potrebné a ani žiadúce.

3. V čl. I sa za bod 4 vkladá nový bod 5, ktorý znie:

„5. V § 6 ods. 2 sa slová „podľa § 23 ods. 13“ nahrádzajú slovami „podľa § 23 ods. 15“.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

Zmena vnútorného odkazu v § 6 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v súvislosti s vložením nových bodov ôsmym bodom tohto pozmeňujúceho a dopĺňujúceho návrhu.

4. V čl. I bode 8 v § 6 ods. 13 prvá veta znie:

„Prevádzkovateľ s predajnou plochou väčšou ako 400 m² je povinný najneskôr 48 hodín pred predajom potravín, ktorým uplynul dátum minimálnej trvanlivosti podľa odseku 12, ponúknuť tieto potraviny najmenej jednej charitatívnej organizácii podľa odseku 7; ponuka sa považuje za vykonanú, ak prevádzkovateľ charitatívnej organizácii bezodplatne prevádza potraviny na základe zmluvy, ktorá upravuje spôsob a čas ponuky.“.

Odôvodnenie:

Ide o úpravu textu s cieľom jednoznačného upresnenia postupu pred predajom potraviny, ktorá je po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti. Stanovujú sa podmienky pre predaj takejto potraviny prevádzkovateľom.

5. V čl. I bode 8 v § 6 ods. 16 sa písmena e) a f) označujú ako písmená d) a e).

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava.

6. V čl. I sa za bod 10 vkladá nový bod 11, ktorý znie:

„11. V § 12 ods. 1 písm. k) sa slová „podľa § 3 ods. 2 písm. g)“ nahrádzajú slovami „podľa § 3 ods. 2 písm. e)“.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

Zmena vnútorného odkazu v súvislosti s vypustením písmen b) a c) v § 3 ods. 2 v druhom bode tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

7. V čl. I sa za bod 12 vkladajú nové body 13 až 17, ktoré znejú:

„13. V § 20 odsek 16 znie:

„(16) Orgány úradnej kontroly potravín zverejňujú právoplatné rozhodnutia o uložených opatreniach podľa tohto zákona a osobitného predpisu^{12aba)} a právoplatné rozhodnutia o správnych deliktach podľa § 28 na svojom webovom sídle. Pri zverejňovaní sa z rozhodnutia vylúči údaj, ktorý tvorí predmet obchodného tajomstva alebo informáciu chránenú podľa osobitného predpisu.^{12abb)}“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 12aba a 12abb znejú:

„^{12aba)} Čl. 138 nariadenia (EÚ) 2017/625 v platnom znení.

^{12abb)} Napríklad zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.“.

14. § 20 sa dopĺňa odsekom 17, ktorý znie:

„(17) Orgány úradnej kontroly potravín sprístupňujú verejnosti na základe žiadosti podľa osobitného zákona^{12abc)} všetky svoje rozhodnutia.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 12abc a 12abd znejú:

„^{12abc)} Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

15. V § 23 odsek 7 znie:

„(7) Štátna veterinárna a potravinová správa a úrad verejného zdravotníctva vykonávajú vnútorné audity svojej činnosti.^{17e)} Vnútorné audity úradných kontrol potravín uskutočňovaných

a) regionálnymi veterinárnymi a potravinovými správami vykonáva štátna veterinárna a potravinová správa,

b) regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva vykonáva úrad verejného zdravotníctva.“.

16. V § 23 sa za odsek 7 vkladajú nové odseky 8 a 9, ktoré znejú:

„(8) Štátna veterinárna a potravinová správa a úrad verejného zdravotníctva zverejňujú záverečné správy z vnútorných auditov podľa odseku 7 na svojom webovom sídle.

(9) Štátna veterinárna a potravinová správa a úrad verejného zdravotníctva určujú a aktualizujú dokumentované postupy úradných kontrol potravín podľa tohto zákona a osobitného predpisu.^{9abc)} Štátna veterinárna a potravinová správa a úrad verejného

zdravotníctva zverejňujú dokumentované postupy úradných kontrol potravín a ich aktualizácie na svojom webovom sídle.“.

Doterajšie odseky 8 až 14 sa označujú ako odseky 10 až 16.

17. V § 26 odsek 3 znie:

„(3) Obec je povinná vopred oznámiť predaj potravín na trhovách miestach^{23a)} vrátane ambulantného predaja^{23ab)} potravín na území obce príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe. Vzor oznámenia zverejní štátna veterinárna a potravinová správa na svojom webovom sídle.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 23a a 23ab znejú:

„^{23a)} § 2 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 2 zákona č. 178/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{23ab)} § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 178/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

K bodom 13 a 14

Upravuje sa povinnosť zverejňovať vybrané právoplatné rozhodnutia orgánov úradnej kontroly potravín a sprístupňovať na žiadosť rozhodnutia (individuálne správne akty) orgánov úradnej kontroly potravín. Orgány úradnej kontroly potravín majú aj v súčasnosti povinnosť zverejňovať na svojom webovom sídle právoplatné rozhodnutia počas troch mesiacov odo dňa nadobudnutia ich právoplatnosti. S cieľom zvýšenia transparentnosti úradných kontrol potravín sa zavádza povinnosť pre orgány úradných kontrol potravín zverejňovať svoje právoplatné rozhodnutia bez časového obmedzenia. Obdobná povinnosť zverejňovania rozhodnutí bez vymedzeného časového obdobia platí aj v iných oblastiach verejnej správy či v oblasti výkonu súdnictva. Sohľadom na rozvoj informačných technológií je stanovená povinnosť realizovateľná a predovšetkým plne reflektuje princípy otvoreného vládnutia v demokratickej spoločnosti. Lehota troch mesiacov, počas ktorej sú zverejňované právoplatné rozhodnutia v súčasnosti, nie je postačujúca. Účelom zverejňovania právoplatných rozhodnutí v oblasti výkonu verejnej správy nie je len možnosť verejnej kontroly, ale tiež možnosť subjektov (prevádzkovateľov potravinárskych podnikov) účinne uplatňovať v prípadných sankčných konaniach podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách námietky vo vzťahu k porušovaniu precedenčnej zásady orgánmi úradnej kontroly potravín. Bez možnosti účinného vyhľadávania v právoplatných rozhodnutiach orgánov úradnej kontroly potravín za dlhšie časové obdobie tomu tak nie je možné. Zároveň sa novou právnou úpravou špecifikujú rozhodnutia, ktoré majú orgány úradnej kontroly potravín povinnosť zverejňovať. Orgány úradnej kontroly potravín v rámci výkonu úradnej kontroly potravín a v súvislosti s ňou vydávajú podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách viacero druhov rozhodnutí, pričom pri niektorých nie je potrebné aby boli natrvalo zverejňované (napr. uloženie povinnosti náhrady nákladov). Napriek terajšiemu zneniu právnej úpravy, ktorá ukladá povinnosť zverejňovať všetky právoplatné rozhodnutia, ani v súčasnosti orgány úradnej kontroly potravín v praxi všetky svoje rozhodnutia nezverejňujú. Je preto vhodné zadať, že povinnosť zverejňovania právoplatných rozhodnutí orgánov úradnej kontroly potravín sa vzťahuje len na právoplatné rozhodnutia o uložených opatreniach podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách alebo podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných

kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmívového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín a na právoplatné rozhodnutia o uložených pokutách za správne delikty podľa § 28 (správne delikty právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb). Zároveň je potrebné dodať, že opatrenia možno ukladať aj iným spôsobom ako rozhodnutiami, napr. faktickými pokynmi. Povinné zverejňovanie sa bude vzťahovať len na rozhodnutia v užšom slova zmysle. Napokon možno dodať, že z právoplatných rozhodnutí, ktoré budú zverejňované sa vylúči údaj, ktorý tvorí predmet obchodného tajomstva alebo informáciu chránenú podľa osobitných predpisov, napríklad utajované skutočnosti. Navrhovaná právna úprava predstavuje napĺňanie štandardov, ktoré sú kladené na orgány úradnej kontroly potravín nariadením 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach, v ktorom normotvorca EÚ zdôrazňuje v rámci všeobecných požiadaviek na úradné kontroly práve transparentnosť (čl. 11).

K bodom 15 a 16

Uvedená právna úprava vnútorných auditov úradnej kontroly potravín ako aj dokumentovaných postupov úradných kontrol potravín je totožná s pôvodnou právnou úpravou v § 23 ods. 7 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách. Novinkou je povinnosť orgánov úradnej kontroly potravín zverejňovať záverečné správy z úradných auditov a dokumentované postupy úradných kontrol potravín na svojom webovom sídle. Vo vzťahu k zverejňovaniu záverečných správ z vnútorných auditov je potrebné poukázať na fakt, že sama Európska komisia a viaceré členské štáty zverejňujú záverečné správy z vnútorných auditov orgánov úradnej kontroly potravín. Uvedené je jednak zárukou transparentného výkonu úradnej kontroly podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách a tiež naplnením práva každého spotrebiteľa mať včasné a dostupné informácie o možných porušeníach či nedostatkoch v oblasti umiestňovania potravín na trhu. Vo vzťahu k dokumentovaným postupom a ich zverejňovaniu je potrebné rovnako dodať, že viaceré členské štáty ich zverejňujú a to najmä v záujme predvídateľnosti a jednotného postupu orgánov úradnej kontroly potravín, ktorý aj vďaka zverejňovaniu dokumentovaných postupov úradných kontrol potravín bude podliehať účinnej kontrole prevádzkovateľov potravinárskych podnikov. Zároveň možno dodať, že tieto dokumentované postupy neobsahujú žiadne informácie, ktoré by nemohli byť verejne prístupné.

K bodu 17

Nanovo sa formuluje povinnosť obce vopred oznámiť príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe predaj potravín na trhovách miestach, pričom sa zdôrazňuje povinnosť obce vopred oznámiť ambulantný predaj potravín na jej území. V súvislosti s touto úpravou sa stanovuje povinnosť Štátnej veterinárnej a potravinovej správe SR zverejniť na svojom webovom sídle vzor takéhoto oznámenia.

8. V čl. I bod 16 znie:

„16. V § 28 odsek 5 znie:

„(5) Orgán úradnej kontroly potravín uloží obci za nesplnenie povinnosti podľa § 26 ods. 3 pokutu od 500 eur do 5 000 eur.“.

Odôvodnenie:

V nadväznosti na preformulovanú povinnosť obce v ustanovení § 26 ods. 3 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách sa mení aj formulácia správneho deliktu, ktorého sa dopustí obec. Je tomu tak najmä z dôvodu, že v súčasnosti platná a účinná právna úprava neobsahuje explicitne subjekt skutkovej podstaty tohto správneho deliktu.

9. V čl. I bod 17 znie:

„17. V § 28 odsek 8 znie:

„(8) Ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinnosti, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 7, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do štvornásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.“.

Odôvodnenie:

Z navrhovaného znenia novej právnej úpravy sa vypúšťa minimálna hranica pokuty vo výške 50 000 eur. Minimálna hranica bude stanovená v súlade s textáciou tohto ustanovenia vo výške 4x minimálnej sadzby uvedenej v § 28 ods. 4 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách.

10. V čl. I sa za bod 18 vkladajú nové body 19 a 20, ktoré znejú:

„19. V § 29 ods. 2 sa slová „do 4 000 eur“ nahrádzajú slovami „do 2 000 eur“ a slová „do 8 000 eur“ nahrádzajú slovami „do 4 000 eur“.

20. V § 29 ods. 3 sa slová „do 2 000 eur“ nahrádzajú slovami „do 500 eur.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

Znižujú sa pokuty za priestupky na úseku úradných kontrol potravín zo 4 000 eur a 8 000 eur pri opakovanom porušení povinnosti na 2 000 eur a 4 000 eur pri opakovanom porušení povinnosti, tak ako tomu bolo v minulosti. Rovnako sa znižuje maximálna pokuta, ktorá môže byť za priestupok uložená v blokovom konaní. V súčasnosti nastavené sadzby pokút za priestupky na úseku úradných kontrol potravín sú drakonické, čo nie je žiadúce. Uložené pokuty by mali byť v súlade s č. 139 ods. 1 nariadenia 2017/625 účinné, primerané a odrádzajúce, nie však drakonicky prísne.

11. V čl. I bod 19 znie:

„19. Za § 31ah sa vkladá § 31ai, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 31ai

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2022

(1) Konanie o uložení pokuty podľa § 28 a 29, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30. júna 2022 sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. júla 2022.

(2) Výnosy vydané podľa § 3 zákona účinného do 30. júna 2022 ostávajú platné a účinné do 31. decembra 2025.“.

Odôvodnenie: *Ide o legislatívno-technickú úpravu z hľadiska použitia právneho predpisu na dokončenie konania.*

12. v čl. II sa slová „1. júna 2022“ nahrádzajú slovami „1. júla 2022“.

Odôvodnenie: *posun účinnosti návrhu zákona, s ohľadom na lehoty súvisiace s prerokúvaním návrhu zákona na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky.*

Podpisová listina k pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jarmily Halgašovej a Jaroslava Karahutu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ČPT 840)

1. JARMILA HALGAŠOVÁ

2. Jaroslav Karahuta

3. PETER CHONKA

4. Alojz Šaradinský

5. Ján BENČÍK

6. RADOVAN SLOZONTA

7. VLADIMÍRA MARCINKOVÁ

8. RADOVAN KAZDA

9. Peter OSUSKÝ

10. Marek Fecko

11. Marcel Mihalik

12. Anna Zemgurová

13. Michal Šlup

14. MICHAL LUCHÁK

15. JONAS ČERNOSKÝ

16. GYÖRGY GYIMÉSY

17. ZUZANA ŠERBOVÁ

